

1. Możliwość utworzenia MOS

Forma prawna i organ prowadzący

- Ośrodek może założyć jednostka samorządu terytorialnego (zwykle powiat), osoba fizyczna lub osoba prawna (np. fundacja, stowarzyszenie).

Tak, **gmina może prowadzić Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii (MOS)**, choć nie jest to jej zadaniem własnym.

W polskim systemie prawnym sytuacja wygląda następująco:

- **Zadanie powiatu:** Prowadzenie MOS (podobnie jak szkół specjalnych czy ośrodków wychowawczych) jest ustawowym zadaniem własnym **powiatu** ze względu na ponadgminny charakter tych placówek.
- **Możliwość prowadzenia przez gminę:** Zgodnie z [art. 8 ust. 17 ustawy Prawo oświatowe](#), jednostki samorządu terytorialnego mogą prowadzić placówki, których prowadzenie nie należy do ich zadań własnych, po zawarciu **porozumienia** z jednostką, dla której jest to zadanie własne (czyli w tym przypadku z powiatem).
- **Gmina jako organ prowadzący:** W praktyce istnieją przypadki, w których gmina tworzy MOS jako swoją jednostkę budżetową, przejmując na siebie obowiązki organu prowadzącego.

Co to oznacza w praktyce?

Jeśli gmina chce założyć MOS, musi:

1. Zawrzeć stosowne **porozumienie z powiatem**.
2. Zapewnić finansowanie (środki z potrzeb oświatowych trafiają do organu prowadzącego, ale gmina musi pokryć ewentualne braki w budżecie placówki).

od **1 stycznia 2025 roku** weszły w życie kluczowe zmiany w systemie finansowania samorządów.

- **Mechanizm naliczania:** Kwota potrzeb oświatowych dla konkretnej gminy czy powiatu jest nadal obliczana w oparciu o liczbę uczniów i wychowanków. W przypadku MOS kluczowe pozostają orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego, które determinują wagę (mnożnik) naliczany na każdego wychowanka.
- **Finansowanie JST:** W nowym systemie środki na edukację nie płyną już z Warszawy jako odrębna "subwencja", lecz są elementem składowym ogólnych dochodów samorządu (opartych głównie na udziałach w PIT i CIT), które mają pokryć wyliczone ustawowo potrzeby.

Co to zmienia dla MOS?

Dla samej placówki zmiana ta jest głównie techniczna i prawna po stronie organu prowadzącego:

- **Zasada "pieniądz idzie za uczniem":** Nadal obowiązuje – im więcej wychowanków z orzeczeniami w MOS, tym wyższe "potrzeby oświatowe" wykazuje dany samorząd.
- **Standardy finansowe:** Na rok 2025 ustalono tzw. [Standard Finansowy A](#) (kwota bazowa na ucznia), który wynosi około **9 415 zł**, a w prognozach na 2026 r. ma wzrosnąć do ok. **9 752 zł**. W przypadku MOS kwota ta jest wielokrotnie wyższa ze względu na wysokie wagi dla socjoterapii

2. Potrzeby oświatowe - w jakim % pokrywają koszty?

Potrzeby oświatowe 2025 = 41.902.668 zł

Koszty poniesione ogółem 2025 = 86.591.328 zł

Stopień pokrycia 2025: **48,39%** (49,95% - licząc bez inwestycji i projektów zewnętrznych)

Koszty 2025 w poszczególnych placówkach oświatowych (bez inwestycji i bez projektów unijnych)

JEDNOSTKA	POTRZEBY OŚWIATOWE	KOSZT 2025	RÓŻNICA - DOPŁATA Z BUDŻETU GMINY
GP1	1 096 797	3 450 019	2 353 222
GP1 ŻŁOBEK	0	844 758	844 758
GP2	1 033 646	2 624 216	1 590 570
GP3	1 487 098	3 936 806	2 449 708
GP4	1 467 009	4 178 131	2 711 123
GP4 ŻŁOBEK	0	1 112 605	1 112 605
GPS	727 578	1 480 104	752 526
SP1	5 607 507	8 651 730	3 044 223
SP2	7 260 961	15 215 927	7 954 966
SP3	8 089 316	13 034 567	4 945 251
SPB	2 456 283	4 581 673	2 125 390
SPŁ	2 003 844	4 235 680	2 231 836
SPS	2 598 805	4 671 214	2 072 410
	33 828 844	68 017 430	34 188 587
KSP	2 234 877	3 840 393	1 605 516
SPR	2 676 754	4 183 775	1 507 021
SPP	1 024 332	2 460 915	1 436 583
SŁONECZKO	302 919	605 501	302 582
EDUCHATKA	78 011	967 646	889 635
ZACZAROWNY DOMEK	97 957	137 535	39 578
DOLINA ŻYRAFY	348 366	499 538	151 172
MAŁE SERCA	298 662	1 156 974	858 312
	7 061 878	13 852 277	6 790 399
	40 890 721	81 869 707	40 978 986

3. Koszty dowozów uczniów z utworzonych filii w Białej i Łomicy do szkoły w mieście

Trzcianka, ul. Chopina 36 – **Szkoła Podstawowa im. ppor. Alfreda Sofki w Białej**, ul. Radolińska 9 (6,8 km)

Koszt biletu 205 zł

Uczniowie klas IV-VIII : 53 os.

Koszt dowozu w 2026 r. (1 kurs) 108,650 zł; rok 2027 + 10% = 119.515 zł

Trzcianka, ul. Chopina 36 – **Szkoła Podstawowa im. Henryka Sienkiewicza w Łomnicy, Łomnica 7** (10 km)

Koszt biletu 205 zł

Uczniowie klas IV-VIII : 40 os.

Koszt dowozu w 2026 r. (1 kurs) 82.000 zł; rok 2027 + 10% = 90.200 zł

Razem – 209.715 zł rocznie (1 kurs rano i 1 popołudniu)

Obecnie w budżecie gminy koszt dowozów to 885 610 zł.

4. Przyłęki, Rychlik, KSP – czy mamy wpływ na działania szkół?

Gmina Trzcianka jest organem dotującym i jedyne co możemy to sprawdzać na co zostały wydane przekazane środki z dotacji. Nie mamy wpływu na nic więcej. Dla przykładu, Szkoła w Przyłękach nie uzgodniła zmiany sieci szkół mającej na celu włączenie do obwodu szkoły w Siedlisku miejscowości Górnica, Przyłęki, Biernatowo.

5. Zatrudnienie w szkołach – ilość etatów + ilość nadgodzin.

RAZEM GP + SP	ETAT	OSOBY
IŁOŚĆ ETATÓW NAUCZYCIELSKICH	333,64	362
IŁOŚĆ ETATÓW ADMINISTRACJI	32,50	45
IŁOŚĆ ETATÓW OBSŁUGI	139,00	140
IŁOŚĆ NADGODZIN (w skali roku)	41 482,55	X

6. Prawa emerytalne – ilu nauczycieli oraz pracowników administracji i obsługi nabędzie prawa emerytalne w perspektywie 2-3 lat?

PRAWA EMERYTALNE	NAUCZYCIELE	A I O
LICZBA JUŻ POSIADAJĄCYCH UPRAWNIENIA	20	6
NABYCIE W 2025/2026	11	4
NABYCIE W 2026/2027	6	3
NABYCIE W 2027/2028	10	2

7. Koszty stałe utrzymania szkół.

Koszty mediów i przeglądów (bez remontów i zakupów)		
KOSZTY STAŁE SZKOŁY / PRZEDSZKOLA ZA 2025 (MEDIA, PRZEGLĄDY, KONSERWACJE, LICENCJE)	4 329 980,14	0,00

8. Ilu uczniów z obwodów uczy się w innych szkołach?

	Dzieci zameldowane	Uczniowie w szkole
ILOŚĆ UCZNIÓW SZKOŁY w ŁOMNICY	201	98 (9 spoza obwodu)
ILOŚĆ UCZNIÓW SZKOŁY w BIAŁEJ	170	124 (7 spoza obwodu)

9. Nauczyciele współorganizujący kształcenie – ilu w każdym roczniku i w każdej szkole?

ILOŚĆ ETATÓW NAUCZYCIELI WSPÓŁORGANIZUJĄCYCH KSZTAŁCENIE		
GP	2,90	
KL. I	6,74	
KL. II	5,00	
KL. III	5,85	
KL. IV	4,00	
KL. V	5,42	
KL. VI	2,11	
KL. VII	2,64	
KL. VIII	2,26	

10. Koszty kadry nauczycielskiej.

	NAUCZYCIELE	A I O
KOSZTY WYNAGRODZEŃ (w placówkach podległych gminie)	46 325 139,21	10 158 753,10

11. Opinie i orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego – różnica, ilość, koszty.

ILOŚĆ OPINII	KOSZTY	
338	454 775,73*	
ILOŚĆ ORZECZEŃ	KOSZTY	
190	7 054 597,14	

*to nie są wszystkie koszty dot. opinii – duża część wydatków jest w podstawowych rozdziałach w szkołach i przedszkolach (nie wyodrębnia się ich)

12. Oszczędności przy filiowaniu szkół

Ilość uczniów w szkołach w Białej oraz w Łomnicy nie przekracza 25 w żadnym z roczników. Oznacza to wprost możliwość stworzenia jednej wspólnej klasy (zamiast dwóch) na każdym poziomie od IV do VIII. Przy dotychczasowym rozkładzie zajęć daje to o 154 godziny lekcyjne mniej. Przekłada się to na 8,56 etatu nauczycielskiego (18h).

Ponadto szkoły filialne nie posiadają swojego dyrektora, a zatem kadra zarządzająca zredukowana zostaje o 2 etaty. Natomiast w szkole niezbędny jest jedynie jeden sekretarz, a zatem kadra administracyjna również maleje o 2 etaty.

Sumarycznie daje to minimum 12,5 etatu, które po połączeniu przestaje istnieć. Koszt zatrudnienia na tych stanowiskach to ok. 1,8 mln zł rocznie. Potencjalnie niższe będą rachunki za prąd i wodę, natomiast ogrzewanie pozostanie bez zmian. Po stronie dodatkowych wydatków dochodzą koszty przewozu uczniów do Trzcianki (wyżej wyliczone).

Zmianie ulegnie również przyznawanie nauczycielom dodatku wiejskiego, który po filiowaniu nie będzie już obowiązywał - wydatki na wynagrodzenia nauczycieli pracujących w filiach ulegną obniżeniu o wysokość dodatku wiejskiego tj. o 10%.

13. Jaki jest sens inwestowania w halę przy SP1 skoro prezes ZNP mówi o likwidacji szkoły w mieście?

Jeśli radni rozważają podjęcie decyzji o likwidacji SP1, to naturalnie nie ma sensu budowania hali. Obecnie działania związane z opracowaniem dokumentacji dla rozbudowy sali sportowej realizowane są w ramach programu ochrony ludności i obrony cywilnej, a dokumentacja uwzględnia wyposażenie sali w poziom -1 stanowiący miejsce ukrycia. Zadanie finansowane jest w 100% ze środków centralnych.

14. Zatrudnienie w CUW – ile etatów?

Koszty w 2025 r. utrzymania księgowych/kadrowych/płacowych:

GP1, 2, 3, 4, S (4 etaty) = 4 osoby - koszt **489.102 zł**

SP1 (2 etaty) + SPS (2 etaty) = 4 osoby - koszt 236.833 + 237.588 = **474.421 zł**

SP2 (4,75 etatów) = 5 osób - koszt **585.066 zł**

SP3 (2 etaty) + SPB (1 etat) + SPŁ (1 etat) = 4 osoby - koszt 268.800 + 136.570 + 135.614 = **540.984 zł**

RAZEM KOSZTY = 2.089.573 ZŁ

W zależności od decyzji, gdzie miałyby lokalizację CUW należałoby doliczyć koszty ewentualnego utrzymania i wyposażenia. Ponadto oszczędności w CUW pojawią się dopiero w wyniku redukcji etatów – to również wymaga decyzji o skali zmian.

15. Rachunek dochodów własnych wypracowywany w poszczególnych szkołach.

W 2025 roku

SP1	SP2	SP3	SPB	SPŁ	SPS
21.925 zł	136.958 zł	108.616 zł	1.151 zł	8.753 zł	3.927 zł

16. Liczba uczniów na zajęciach językowych (24), informatyce (24) i wf (26) – jaka może być max?

Zgodnie z § 7 Rozporządzenia Ministra Edukacji z dnia 20 maja 2024 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół w klasach IV-VIII szkoły podstawowej (...) podział na grupy jest obowiązkowy:

- 1) na obowiązkowych zajęciach z **informatyki** w oddziałach liczących więcej niż **24 uczniów**; liczba uczniów w grupie nie może przekraczać liczby stanowisk komputerowych w pracowni komputerowej;
- 2) na obowiązkowych zajęciach z **języków obcych** nowożytnych lub języka łacińskiego w oddziałach liczących więcej niż **24 uczniów**; przy podziale na grupy należy uwzględnić stopień zaawansowania znajomości języka obcego nowożytnego lub języka łacińskiego; (...)
- 3) na obowiązkowych zajęciach **wychowania fizycznego**; zajęcia mogą być prowadzone w grupie oddziałowej, międzyoddziałowej lub międzyklasowej, liczącej nie więcej niż **26 uczniów** (...)

W przypadku oddziałów liczących odpowiednio nie więcej niż 24, 26 lub 30 uczniów na zajęciach, o których mowa w ust. 1 pkt 1-4 i 7, podziału na grupy można dokonywać za zgodą organu prowadzącego szkołę.

W klasach IV-VIII szkoły podstawowej i w szkole ponadpodstawowej zajęcia wychowania fizycznego, w zależności od realizowanej formy tych zajęć, mogą być prowadzone łącznie albo oddzielnie dla dziewcząt i chłopców.

Dla pełnej informacji, szkoły obecnie dysponują następującym zapleczem:

Szkoły	Informatyka	Języki
SP1	1 sala informatyczna, 18 stanowisk	Podział w każdym oddziale na grupy chłopców i dziewcząt
SP2	3 sale informatyczne, po 15 stanowisk	Podział w każdym oddziale na 2 grupy z wyłączeniem klasy 5a (17 os.) i 5c (16 os.)
SP3	2 sale informatyczne, po 14 stanowisk	Podział w każdym oddziale na grupy chłopców i dziewcząt
SPB	1 sala informatyczna, 12 stanowisk	Brak podziału na grupy
SPŁ	1 sala informatyczna, 15 stanowisk	Brak podziału na grupy
SPS	1 sala informatyczna, 15 stanowisk	Podział w klasie 8a (19 os.)

17. Liczba nauczycieli pracujących w warunkach trudnych i uciążliwych.

LICZBA WYPŁACANYCH DODATKÓW

SP Nr 2 w Trzciance – 2 nauczycieli (25%)

SP Nr 3 w Trzciance – 53 nauczycieli, w tym:

- dodatek za pracę w warunkach trudnych (20%) – 20 nauczycieli
- dodatek za pracę w warunkach uciążliwych (25%) – 33 nauczycieli
(wśród powyższych częściowo dodatek 20% i 25% – 18 nauczycieli)

Ponadto wypłacany jest dodatek 25% za klasy łączone – 2 nauczycieli

SP SIEDLIŚKO – 2 nauczycieli (20%)

SP ŁOMNICA – 2 nauczycieli (25%)

18. Przekazanie szkoły z oddziałami przedszkolnymi do prowadzenia stowarzyszeniu - ilu uczniów?

Gmina może przekazać szkołę podstawową stowarzyszeniu bez konieczności jej likwidacji, jeśli liczba uczniów w tej placówce wynosi **nie więcej niż 70 osób**.

Oto kluczowe zasady dotyczące limitu uczniów:

- **Łączna liczba uczniów:** Limit 70 osób obejmuje **wszystkich uczniów szkoły**, w tym dzieci uczęszczające do oddziałów przedszkolnych zorganizowanych w tej szkole.
- **Moment ustalania liczby:** Liczbę uczniów weryfikuje się na dzień podjęcia uchwały o zamiarze przekazania szkoły.
- **Procedura:** Przekazanie odbywa się w drodze umowy po uzyskaniu pozytywnej opinii kuratora oświaty. Nauczyciele w takiej szkole przestają podlegać pod Kartę Nauczyciela (z wyjątkiem przepisów o kwalifikacjach), a ich zatrudnienie reguluje Kodeks pracy.

Warto pamiętać, że zgodnie z aktualnymi przepisami na rok szkolny 2025/2026, liczba dzieci w pojedynczym oddziale przedszkolnym lub klasach I-III nie powinna przekraczać **25 osób**.